

Mulgi valla arengukava 2019 – 2025 vallavalitsuse kinnitatud muudatusettepanekud

1. Kamara raamatukogu juhataja ja Kamara külaseltsi juhatuse liige Eve Raska ettepanekud:

Leidsin, et valla arengukavas on valla poolt hallatavate külades asuvate asutuste nimekirjast välja jäänud Kamara külamaja. Meil raamatukogu on üks osa ainult sellest külamajast, enamuse on ikka külakeskuse käes ja üks inimene on valla poolt ka poole kohaga palgal, et maja oleks võimalikult rohkem rahvale avatud. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

2. MTÜ külaselts Rimmo juhatuse liige Anneli Pälsing´u ettepanekud:

1. Rimmu jalakäijate silla renoveerimine. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
2. Veskijärve (paisjärve) taastamine Rimmu külas. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse (projektipõhine).**
3. Tuletõrje veevõtukoha rajamine Rimmu veskijärve kaldale. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
4. Mulgi valla hea bussiuhenduse tagamine töö- ja käivatele inimestele ja lastele. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
5. Mulgi valla bussiootepaviljonide korrastamine, pimedal ajal valgustamine (päikesepaneelid). **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
6. Turvakaamerate paigaldamine Mulgi valla äärealade teede ristmiketele. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
7. Rimmu külamaja renoveerimine/ümberehitamine. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
8. Kultuurilooliste paikade korrastamine ja viidastamine. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
9. Lisada Lisa 1 „Mulgi valla tegevuskava 2019 – 2025”. Tegevuste (nt. keskkond, turvalisus, kultuuripärand, bussiootepaviljonide korrastamine, koostöövõrgustik, mitmekesised ja atraktiivsed turismivõimalused, külakeskuste renoveerimine, korrastatud külakeskused ja puhkealad, ujumispaigad, sporditegevused, sportimisvõimalused jne. lahtis „vastutaja/ teostaja” MTÜ-d. Eelnõu järgi ei saaks MTÜ-d projektidega tegevuskavale tugineda, kuigi osad programmid nõuavad otsest viidet (praegu on tegevused mõeldud ainult KOV-dele). **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

3. Taimo Tugi ettepanek:

Lisada punkti 5.5 - Karksi Ordulinnuse müüride parendamine, konserveerimine, renoveerimine.
Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.

4. Andres Rõigase ettepanekud:

1.6. Kultuuriasutused

Mulgi vallas on neli hallatavat kultuuriasutust, Abja Kultuurimaja, Karksi Kultuurikeskus, Halliste rahvamaja, Mõisaküla Kultuurimaja, kelle tegevuse põhieesmärgiks on rahvuskultuuri traditsioonide säilitamine, edasiarendamine ja võimaluste loomine inimeste vabaks eneseväljendamiseks, loominguliseks tegevuseks ning kultuuripärandi kättesaadavaks tegemiseks.

Külades toimivad Mulgi valla hallatavad asutused, Uue- Kariste, Kaarli ja Halliste rahvamajad, Karksi, Sudiste, Tuhalaane, Lilli külamaja, kus korraldatakse külade elanikele traditsioonilisi üritusi ja tähtpäevi.

Et milline on põhimõtteline vahe näiteks Halliste ja Kaarli Rahvamajal? Nad ju mõlemad hallatavad asutused hetkel, kuid praegu nagu erinevates loendites. Uue-Kariste ka sama staatusega meil.

Lisaks on veel valla omanduses Vana-Kariste seltsimaja (ei ole juriidiliselt seltsi oma), kus küll ei ole valla poolt palgatud inimest, aga on eelarves sees. Rimmu külatuba on antud juriidiliselt seltsile, aga ka valla eelarves. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse vastavad ettepanekud ja parandused.**

5. Ervin Tamberg Mõisaküla ettepanekud tegevuskava 2019-2025 juurde:

- Tehnika soetamine suusaraja tegemisel 2020 - **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

6. Helve Joone ettepanekud:

**Eesmärgid ja tegevused Mulgi valla arengukavasse
SELTSITEGEVUS JA KÜLADE ARENG**

EESMÄRK	TEGEVUSED
Kõikides valla piirkondades tegutsevad aktiivsed ja toimetulevad kodanike organisatsioonid	<ul style="list-style-type: none">• Külade arengukavade koostamine;• Vald garanteerib vajadusel omaosaluse projektipõhiste tegevuste juures, mis on kooskõlas valla arengukavaga;• Finantseerimise alused tuleb ühtlustada ja tegijad ära märkida;• Rahvamajade, külakeskuste jne renoveerimine ja ehitused;• Kodanikeorganisatsioonid koostavad ja viivad ellu elukeskkonda, kogukonnateenuseid ning kogukonda tugevdavaid ja arendavaid projekte.• Väärtustatakse ning tunnustatakse ühenduste ja nende liidrite tegevust.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.
Valla teed (sh. avaliku kasutamise lepinguga kaetud) on korras ja sõidetavad	<ul style="list-style-type: none"> • Teede kasutuse ja avaliku kasutuse lepingute süsteemi korrastamine ja ühtlustamine; • Tegevused vastavalt teehoiukavale. Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.
Mulgi vallas on korrastatud külakeskused, puhkealad, miljööväärtuslikud elupaigad.	<ul style="list-style-type: none"> • Karksi pargi hooldamine; puhastada 4 mõisaaegset tiiki. Ehitada pargi territooriumile kõlakoda, paigaldada uus külaikiik. Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.
Kohalik kultuuripärand on hoitud ja kaitstud	<ul style="list-style-type: none"> • Murri häärberi laastukatuse korrastamine, kiviaia taastamine, haljastus; • Mulgi külamuuseumi renoveerimine – ukSED, aknad, katuse ja siseruumide remont; • Karksi-Nuia muuseumi rajamine vanasse raamatukokku; • Penuja EAÖK kiriku konserveerimine (olemasoleva projekti alusel); • Kohaliku kultuuri- ja ajaloomaterjalide (fotod, mälestused, dokumendid jms) kogumine ja säilitamine muuseumitubades. Sellekohaste trükiste koostamine ja väljaandmine, digitaliseerimine. Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.
Mulgimaa väärtustamine	<ul style="list-style-type: none"> • Turismiettevõtjaid julgustada kasutama mulgi identiteedi ja omapäraga seotud märke – nt. Mulgi Turismitalu • Olemasolevate häärberite (ja teiste iseloomulike hoonete) viidastamine ja nende kasutamine turismiobjektidena (sh. „Mulgimaa väravad“ idee) jne. • Miljööväärtust tõstvate ja ajaloolist väljanägemist taastavate projektiideede innustamine ja toetamine. • Viidamajanduse korrastamine ja ühtlustamine sh. puuskulptuurid ja bussijaamad.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ehtsad mulgi tooted: mulgi kuued, torupill, mulgi häärber jne. Võimalik tootmisklaster või spetsialiseerumine. Kasutagem terminit – loovmajandus või –ettevõtlus. <i>(väljavõte Mulgimaa arengustrateegiast)</i> • <i>Kommentaar: „Mulgimaa väravad“ – Muri häärber, Puka talu häärber (eakatekodu), Abja Linavabrik, Kitzbergi muuseum, Mõisaküla muuseum jne (nimikirja saab täiendada).</i> Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.
--	---

7. MTÜ Vana-Kariste külaselts Liina Paumere ettepanekud:

Soovime teha ühe täiendusettepaneku oma külaseltsi poolt Mulgi valla arengukavasse .

4.6 Seltsitegevus ja külade areng

lõik 2. Vana-Kariste seltsimaja katuse vahetus. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

2. Punkt 3.1 SWOT analüüsi lisaks noorsootöö valdkonda: tugevuseks on olemasolevad aktiivsed MTÜ-d, mis toetavad noorsootööd läbi erinevate projektide.

Nõrkuste alla: nõrk koostöövõrgustik lapsevanemate, kooli, sotsiaaltöötajate- ja lastekaitse spetsialistidega. NB! Seal on nõrkuste alla toodud noorte volikogu puudumine, aga see on loodud ja getuseb juba aktiivselt?

Võimaluste alla: toetada aktiivseid MTÜ-sid, kes rikastavad noorsootööd läbi projektide vastavalt kogukonna vajadustele. Erinevate võimaluste loomine huvitegevuses. Piirkondliku noorsootöö koostöö loomine (ühisüritused).

Ohud: noorte väljaränne tööpuuduse tõttu, motivatsiooni puudus. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

3. Punkt 3.2 Mulgi valla arenguvajadused:

Lisada noorsootöö arenguvajaduste alla - koostöövõrgustiku loomine (koduleht), ühiste noortele suunatud ürituste korraldamine, noorsootöö mitmekesistamine ja selle toetamine läbi erinevate innovaatiliste võimaluste (helistuudiod, ekstreemsport, erinevad õpitoad noortele, mis avardavad tema maailmavaadet, oskusi ...). **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

4. Punkt 4 Mulgi valla strateegilised eesmärgid ja tegevused:

4.6 Noorsootöö punkt 3 alla lisada: toetatakse Mulgi valla MTÜ-sid, mis on suunatud noortele ja mis toetavad noorsootööd. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

8. Õisu lasteaia Hoolekogu (Meritar Võro, Alar Talu, Mare Kuur, Piret Kampuse), ettepanekud:

Palume võimalusel lisada Mulgi valla 2019-2025 arengukavasse Õisu lasteaia ruumide kapitaalremont ja mänguväljaku uuendamine. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

9. Õisu Külarahva seltsi ettepanekud:

Soovime teha ettepaneku, et lisataks Mulgi valla 2019-2025a. arengukavva

Õisu Veskijärve suplusala korrastamine ja Õisu suure järve, Kaarlipoelse suplusala korrastamine.

Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.

10. Viljandi politseijaoskond Lõuna prefektuur piirkonnapolitseiniku Taivo Västriku ettepanekud:

Seoses Mulgi valla arengukava 2019-2025 väljatöötamisega ja vallavolikogule kinnitamiseks esitamisel on politseil esitada täiendavaid ettepanekuid, mis võiksid arengukavas märkimist leida ja mida võiks rakendada inimeste turvalisuse ja ohutuse loomisel Mulgi vallas. Kuna tegemist on visioonidokumendiga, siis võiks rohkem välja tuua aspekte, millist turvalist Mulgi valda me soovime ja millised on vallapoolsed tegevused, et seda saavutada. Seega võiks julgemalt välja tuua tegevusi, mis soodustaksid visiooni elluviimist. Leian, et praeguses arengukava eelnõus väljatoodud 3 meedet on kõik õiged kuid neid võiks oluliselt rohkem olla. Aitab ju turvaline keskkond kaasa elanike heaolule ja ettevõtluskeskkonna arengule. **Praegune eelnõu sisaldab turvalisuse kohta.**

Valla territooriumil on tagatud inimeste turvalisus ja ohutus.

Tegevused: Tiheasustusega aladele paigaldatakse turvakaamerad. Toetatakse vabatahtlike päästjate tegevust. Propageeritakse ja arendatakse naabrivalve süsteemi rakendamist.

Ettepanekud Mulgi valla arengukava elukeskkonda puudutava peatüki täiendamiseks:

- 1) Sotsiaalse turvalisuse tagamiseks on vallas toimiv koostöövõrgustik (lasteaiad, koolid, perears-
tid, politsei jt). **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
- 2) Mulgi valla kriisikomisjon tegeleb riskianalüüside koostamisega ja teeb ettepanekuid ohuolu-
kordade ärahoidmiseks. Kriisilukordadeks valmisolek on tagatud. **Vallavalitsuse seisukoht li-
sada arengukavasse.**
- 3) Toetatakse abipolitseinike tegevust. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
- 4) Tänavavalgustuse kasutamine pimedal ajal tiheasustusosalal. **Vallavalitsuse seisukoht lisada aren-
gukavasse.**
- 5) Toimub elanike teavitamine valla meedias turvalisust ohustavatest nähtustest ja võimalustest
turvalisust suurendada. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
- 6) Mulgi vald, Kaitseliit, Päästeamet ja Politsei- ja Piirivalveamet teevad koostööd ja pidevat en-
netustööd turvalise keskkonna hoidmiseks. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**
- 7) Mulgi valla korrakaitseametniku ametikoha loomine. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arenguka-
vasse.**

11. Urmas Suurpuu ettepanekud 29.10.2018. a.

Mulgi valla arengukavale 2019 – 2025 ettepanekud, kommentaarid, mõtted.

1.6 KULTUURIASUTUSED (Arengukava lk 9)

Mulgi vallas on kuus hallatavat kultuuriasutust...

Küsimus mis tüüpi või eesmärgiga on külamajad? Kui külamajad ei ole kultuuriasutused siis tuleks seda sellisena ka sõnastada ja tuua eraldi välja. **Vallavalitsuse seisukoht on et, külamajad on arengukavas eraldi välja toodud.**

3.2 MULGI VALLA ARENGUVAJADUSED

Majandus (Arengukava lk 19)

Kergliiklusteed:

asendada sõna Abja sõnaga Abja -Paluoja. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.**

Arvestades arengukavas eelpool kirjeldatud puudusi (*Majandus SWOT, lk 15 ,lk 16 sotsiaalvaldkond*)

Majandus (tugevused)

Valla asutused enamasti heas seisukorras ja kaasajastatud

*Liiga palju hooneid. Ettepanek tõsta nõrkuste alla. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

Majandus (nõrkused)

*Hoonete tehniline seisukord, korrapärane tehnohooldus puudub. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

*Kinnisvara seisab kasutult ja tühjalt, realiseerimine. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

*Hooldekodud halvas olukorras. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse. Ettepanek et hooldekodud ei vasta normidele.***

*Väiksemates asumites olematu veevõrk või puudub üldse. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

*Taristute arendus. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

*Kruusateede rohkus vähe tolmuvara kattega teid. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

*Sademevee torustike puudumine. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

*Välisvalgustus korrusmajade asumites. **Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.***

Sotsiaalvaldkond (nõrkused)

Hoolekande kohtade puudus. Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.

Sotsiaalkorterite halb olukord. Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.

Hoolekandekeskuste halb füüsiline seisukord. Vallavalitsuse seisukoht lisada arengukavasse.

11. Eneli Põdra ettepanekud on lisatud eraldi failiga. Vallavalitsuse seisukoht lisada parandusettepanekud arengukavasse.

10. Mirjam Järve ettepanekud on lisatud eraldi failiga. Vallavalitsuse seisukoht lisada ettepanekud arengukavasse.